

ZAKON
O SARADNJI CRNE GORE SA ISELJENICIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način ostvarivanja i jačanja saradnje Crne Gore sa iseljenicima odnosno dijasporom, zaštita prava i interesa iseljenika, pružanje podrške jačanju saradnje sa iseljenicima kroz sufinansiranje programa i projekata organizacija iseljenika, obrazovanje i nadležnost Savjeta za saradnju sa iseljenicima, kao i druga pitanja od značaja za iseljenike.

Iseljenici

Član 2

Iseljenicima, iseljeništvom/dijasporom se smatraju crnogorski državljani i druga lica porijeklom iz Crne Gore, koji žive u inostranstvu i koji Crnu Goru doživljavaju kao svoju matičnu državu ili državu porijekla i baštine je kao demokratsku, nezavisnu, suverenu i građansku.

U smislu ovog zakona termin iseljenišтво je u ravnopravnoj upotrebi sa terminom dijaspora.

Organizacije iseljenika

Član 3

Pod organizacijom iseljenika, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se dobrovoljni oblici udruživanja iseljenika iz Crne Gore, osnovani radi očuvanja jezika, kultura i tradicija, državnog i građanskog identiteta Crne Gore, ostvarivanja kulturne, prosvjetne, naučne, humanitarne, sportske, privredne i druge saradnje sa Crnom Gorom, promocije Crne Gore i afirmacije njenih interesa, a koji su registrovani u skladu sa propisima država u kojima žive iseljenici (u daljem tekstu: zemlja prijema).

Odnos Crne Gore prema iseljenicima

Član 4

Briga o iseljenicima sastavni je dio unutrašnje i vanjske politike Crne Gore.

Crna Gora se zalaže za stvaranje i unapređenje uslova potrebnih za uključivanje iseljenika u društveni, ekonomski i politički život Crne Gore.

Odnos Crne Gore sa iseljenicima zasniva se na uzajamnoj privrženosti i saradnji, pružanju pomoći i jačanju međusobnih veza, uz uvažavanje specifičnosti i potreba svih iseljenika.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. ZAŠTITA PRAVA I INTERESA ISELJENIKA

Očuvanje kulturnog identiteta

Član 6

Radi očuvanja kulturnog identiteta, organ uprave nadležan za odnose sa iseljenicima (u daljem tekstu: Uprava), u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove prosvjete, kulture i nauke i univerzitetima u Crnoj Gori:

- pokreće i afirmiše projekte učenja i očuvanja jezika, kultura, njegovanja kulturnog nasljeđa i tradicije svih iseljenika u zemljama prijema;
- podstiče projekte i programe iseljenika na planu promocije nacionalnih i kulturnih identiteta, vrijednosti multikulturalnosti, kao i očuvanja autentičnosti kulture i tradicije svih iseljenika;
- podržava i organizuje programe koji imaju za cilj očuvanje i obnovu jezičkih, kulturnih i identitetskih osobnosti iseljenika;
- stara se o dostupnosti posebnih obrazovnih programa, udžbenika i nastavnih sredstava za potrebe iseljenika;
- stara se o obezbjeđivanju stipendija za studiranje iseljenika u Crnoj Gori;
- podržava projekte istraživanja istorije i kulturnog nasljeđa iseljenika iz Crne Gore i unapređivanja kulturne saradnje sa zemljama prijema;
- inicira i podstiče prikupljanje i čuvanje muzejskog materijala i obrazovanje istraživačko-dokumentacionog centra iseljenika, kao posebne muzejske zbirke u okviru neke od postojećih javnih ustanova koje se bave muzejskom djelatnošću;
- inicira otvaranje kulturnih centara Crne Gore u sredinama sa najvećom koncentracijom iseljenika.

Očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori

Član 7

Radi očuvanja državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori, Uprava i organ državne uprave nadležan za vanjske poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo):

- podstiču razvoj građanske svijesti, privrženost i pripadnost iseljenika državi Crnoj Gori;
- podržavaju iseljenike i njihove organizacije kao nosioce promocije interesa Crne Gore na međunarodnom planu.

Jačanje obrazovne, naučne i sportske saradnje

Član 8

Radi jačanja obrazovne, naučne i sportske saradnje, Uprava u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove prosvjete, nauke, politike sporta i mladih, univerzitetima i drugim institucijama u Crnoj Gori:

- povezuje obrazovne i naučne institucije i pojedince iz Crne Gore sa iseljenicima i njihovim organizacijama i podstiče njihovu saradnju;
- povezuje ljudske, profesionalne, naučne i stručne potencijale u Crnoj Gori i svijetu;
- kreira i podstiče programe na planu jačanja obrazovne, naučne i sportske saradnje sa iseljenicima i angažuje se na osmišljavanju i realizaciji projekata učešća i saradnje mladih, razmjene učenika i studenata, kao i naučnih i stručnih potencijala između Crne Gore i zemalja prijema;
- podstiče visokoškolske ustanove u Crnoj Gori na utvrđivanje kvota za upis i studiranje iseljenika pod jednakim uslovima kao za studente iz Crne Gore, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje i statutima ustanova visokog obrazovanja;
- podstiče uključivanje naučnika i stručnjaka porijeklom iz Crne Gore u posebne naučno-istraživačke projekte od interesa za Crnu Goru;
- informiše iseljenike o deficitarnim zanimanjima i potrebama tržišta rada u Crnoj Gori.

Informisanje i povezivanje

Član 9

Radi informisanja iseljenika i povezivanja sa Crnom Gorom Uprava se, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove informisanja, stara da posredstvom medija, publikacija i drugih oblika komuniciranja informiše iseljenike o svim pitanjima od interesa za Crnu Goru i iseljenike, na crnogorskom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, kao i jezicima zemalja prijema sa najvećom koncentracijom iseljenika.

Zaštita prava i položaja iseljenika

Član 10

Radi zaštite prava i položaja iseljenika Uprava i Ministarstvo, u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za unutrašnje poslove, ljudska i manjinska prava, zdravstvo, socijalnu zaštitu, ekonomiju i finansije:

- prati ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava iseljenika u zemljama prijema, analizira propise zemalja prijema koji su od interesa za iseljenike i inicira potpisivanje međunarodnih ugovora i ostalih međunarodnih instrumenata kojima se štite njihovi interesi, prava i položaj u zemljama prijema;
- inicira izmjene i dopune, kao i donošenje novih zakona u Crnoj Gori, u skladu sa potrebama i interesima iseljenika;
- prati sprovođenje postojećih i inicira zaključivanje novih međunarodnih ugovora od značaja za iseljenike;
- radi na stvaranju pretpostavki, pogodnosti i olakšica za povratak iseljenika u Crnu Goru i njihovu integraciju u društvo.

Unapređivanje privrednog partnerstva

Član 11

Radi unapređivanja privrednog partnerstva Uprava, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za ekonomiju i finansije, kao i drugim nadležnim organima i institucijama i jedinicama lokalne samouprave, Glavnim gradom i Prijestonicom (u daljem tekstu: opština):

- podstiče povezivanje privrednika i udruženja privrednika iz zemalja prijema sa privrednim subjektima u Crnoj Gori;
- podstiče uključivanje iseljenika koji su se istakli na polju privredne saradnje, a koji imaju crnogorsko državljanstvo, u rad međudržavnih komisija za ekonomsku saradnju, koje se održavaju shodno bilateralnim sporazumima o ekonomskoj saradnji;
- sagledava strategije i politike privrednog razvoja Crne Gore i inicira uključivanje potencijala, potreba i interesa iseljenika u te strategije i politike;
- promovise i u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za ekonomiju i opštinom inicira određene razvojne projekte manje razvijenih područja i privrednih djelatnosti od posebnog društvenog interesa koji bi se mogli realizovati u partnerstvu sa iseljenicima;
- inicira zaključivanje međunarodnih ugovora o ekonomskoj saradnji i izbjegavanju dvostrukog oporezivanja;
- u saradnji sa iseljenicima inicira osnivanje namjenskih finansijskih fondova;
- predlaže mjere i mehanizme podsticaja ulaganja iseljenika, posebno u oblastima primjene novih tehnologija i bržeg razvoja nerazvijenih područja, definisanja biznis zona, umrežavanja privrednika i stručnjaka iseljenika kroz specifične forme organizovanja (komore, poslovna udruženja, finansijski fondovi i drugo) i njihovo povezivanje sa odgovarajućim komorama, fondovima i udruženjima u Crnoj Gori;
- inicira aktivnosti na državnom i opštinskom nivou u cilju pripreme i promocije projekata, usmjeravanja interesa i pružanja neophodnih informacija iseljenicima radi ulaganja i otvaranja privrednih subjekata u Crnoj Gori, organizovanja odgovarajućih poslovnih susreta i investicionih foruma i dr.

III. NOSIOCI SARADNJE

Vlada Crne Gore

Član 12

Politiku saradnje sa iseljenicima na predlog Ministarstva utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), a sprovodi je Uprava, kao i drugi organi državne uprave u okviru zakonom utvrđenog djelokruga.

Vlada donosi Strategiju saradnje sa iseljenicima (u daljem tekstu: Strategija), kao i akcioni plan za realizaciju Strategije, kojima se utvrđuju prioritetni ciljevi na planu saradnje sa iseljenicima, konkretne mjere i aktivnosti za realizaciju ciljeva utvrđenih Strategijom, određuju nosioci poslova i rokovi za njihovu realizaciju.

Strategija se donosi za period od četiri godine.

Izvještaj o realizaciji Strategije Ministarstvo podnosi Vladi najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Uprava Član 13

Uprava vrši poslove koji se odnose na:

- zaštitu prava i interesa iseljenika;
- očuvanje i njegovanje jezika, kultura i tradicija, afirmaciju i jačanje državnog i građanskog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori;
- uspostavljanje kontakata sa iseljenicima i organizacijama iseljenika;
- podsticanje organizovanja iseljenika i jačanja saradnje medju organizacijama iseljenika;
- pružanje podrške jačanju saradnje sa iseljenicima kroz sufinansiranje programa i projekata organizacija iseljenika;
- vođenje evidencija o iseljenicima, organizacijama iseljenika, fondacijama i legatima koje su osnovali iseljenici;
- jačanje komunikacije, međusobnog informisanja i izdavačke djelatnosti;
- pomoć u njegovanju i promociji kulturnih vrijednosti Crne Gore u zemljama prijema;
- njegovanje i istraživanje istorijskog i kulturnog nasljeđa iseljenika;
- unapređivanje privrednog partnerstva sa iseljenicima;
- podsticanje doprinosa iseljenika saradnji Crne Gore sa zemljama prijema;
- saradnju u oblasti nauke i obrazovanja;
- podršku sportskim i drugim aktivnostima;
- iniciranje mjera i pogodnosti za povratak iseljenika;
- zaštitu statusnih prava i položaja iseljenika iz Crne Gore u zemljama prijema;
- podsticanje donatorstva i drugih oblika dobročinstva;
- jačanje kapaciteta organizacija dijaspore na poslovima javne diplomatije sa ciljem promocije Crne Gore i njenih interesa;
- kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore

Član 14

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike, kao radno tijelo Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: nadležni odbor), u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti razmatra pitanja koja se odnose na status iseljenika iz Crne Gore u zemljama prijema, predlaže mjere za ostvarivanje, unapređivanje i zaštitu njihovih prava, informiše Skupštinu Crne Gore o opštim i konkretnim problemima sa kojima se suočava iseljeničtvo, prati i učestvuje u sprovođenju državne politike u oblasti saradnje sa iseljenicima, ostvaruje kontakte i saraduje sa organizacijama iseljenika iz Crne Gore.

Uprava obavještava nadležni odbor o značajnim pitanjima iz oblasti saradnje sa iseljeničtvom. Na inicijativu nadležnog odbora, Uprava daje informacije iz okvira svojih nadležnosti propisanih ovim zakonom.

Uprava podnosi nadležnom odboru izvještaj o radu, najmanje jednom godišnje.

Savjet za saradnju sa iseljenicima

Član 15

Vlada, na osnovu javnog poziva, obrazuje Savjet za saradnju sa iseljenicima (u daljem tekstu: Savjet), kao savjetodavno tijelo koje učestvuje u kreiranju i sprovođenju Strategije, akcionog plana za realizaciju Strategije, kao i ukupnih aktivnosti saradnje sa iseljenicima.

Nadležnost Savjeta

Član 16

Savjet:

- razmatra sprovođenje strategija i zakona, kao i druga pitanja od interesa za iseljenike;
- pokreće i razmatra aktivnosti koje se tiču očuvanja jezika, kultura i tradicija iseljenika, privredne, naučne i sportske saradnje iseljenika sa Crnom Gorom, jačanja zajedništva i pripadnosti Crnoj Gori, položaja i prava iseljenika u Crnoj Gori i zemljama prijema, organizovanja iseljenika, informisanja i povezivanja, kao i druge aktivnosti od interesa za Crnu Goru i iseljenike;
- daje mišljenja o pojedinim pitanjima u vezi sa iseljenicima, na zahtjev nosilaca saradnje;
- donosi Poslovnik o radu Savjeta, kojim se određuju opšti uslovi, način i postupak donošenja odluka;
- donosi Kodeks ponašanja članova Savjeta;
- usvaja i podnosi godišnji izvještaj o svom radu Vladi, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Sastav Savjeta

Član 17

Savjet čine predstavnici iseljenika, predstavnici organa državne uprave, opština i drugih institucija i udruženja i istaknute ličnosti.

Predstavnici iseljenika u Savjetu

Član 18

Članove Savjeta iz reda predstavnika iseljenika čine:

- po tri iz Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Savezne Republike Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država i Republike Turske;
- po dva iz Republike Argentine, Republike Hrvatske, Velikog Vojvodstva Luksemburga;
- po jedan iz Republike Albanije, Republike Makedonije, Kosova, Republike Slovenije, Republike Italije, Švajcarske Konfederacije, Kraljevine Danske, Kanade, Ruske Federacije,

Republike Francuske, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, Kraljevine Belgije i Kraljevine Holandije;

- ukupno jedan za Saveznu Republiku Austriju, Češku Republiku i Slovačku Republiku;
- ukupno jedan za Madjarsku, Rumuniju, Poljsku i Ukrajinu;
- ukupno jedan za Komonvelt Australiju, Novi Zeland i Južnoafričku Republiku;
- ukupno jedan za Republiku Kipar i Grčku;
- ukupno jedan za Kraljevinu Španiju i Portugaliju;
- ukupno jedan za Kraljevinu Norvešku, Kraljevinu Švedsku i Republiku Finsku;
- ukupno jedan za Republiku Čile, Republiku Peru, Republiku Paragvaj, Istočnu Republiku Urugvaj, Bolivarsku Republiku Venecuelu, Višenacionalnu Državu Boliviju, Saveznu Republiku Brazil, Republiku Gvatemalu, Sjedinjene Meksičke Države, Republiku Panamu;
- jedan za sve ostale države.

Pravo predlaganja predstavnika iseljenika u Savjetu

Član 19

Predstavnike iseljenika za članove Savjeta predlažu najaktivnije organizacije iseljenika i/ili organizacije iseljenika sa najvećim brojem članova koje djeluju na teritoriji države za koju se vrši izbor.

Javni poziv

Član 20

Poziv za kandidovanje predstavnika iseljenika za članove Savjeta objavljuje Uprava na svojoj internet stranici i putem medija.

Poziv iz stava 1 ovog člana sadrži broj predstavnika iseljenika u Savjetu iz člana 18 ovog zakona, uslove koje moraju da ispunjavaju organizacije iseljenika u smislu člana 19 i člana 21 stav 1 ovog zakona, uslove koji treba da ispunjavaju kandidati za člana Savjeta u smislu člana 22 ovog zakona, dokumentaciju u smislu člana 21 stav 2 ovog zakona, kao i rok i način dostavljanja predloga.

Predlog kandidata za člana Savjeta organizacije iz člana 19 ovog zakona, dostavljaju Upravi, u roku od 15 dana od dana objavljivanja poziva.

Uslovi za organizacije iseljenika

Član 21

Organizacija iseljenika iz člana 19 ovog zakona može da predloži kandidata za člana Savjeta ako:

- je registrovana na teritoriji države za koju se vrši izbor kandidata za člana Savjeta najmanje 2 godine prije objavljivanja javnog poziva;
- u osnivačkom ili drugom aktu ima utvrđene ciljeve i djelatnosti, u skladu sa politikom i zalaganjima Crne Gore u odnosu na iseljenike;
- u svom nazivu i/ili osnivačkim aktima jasno implicira na povezanost sa Crnom Gorom;

- je u toku dvije godine koje prethode predlaganju kandidata za člana Savjeta realizovala najmanje dva projekta ili aktivnosti koje doprinose iz domena ostvarivanja i jačanja saradnje sa Crnom Gorom, kao i zaštite prava i interesa iseljenika propisanim članovima 6-11 ovog zakona;

Organizacija iseljenika iz člana 19 ovog zakona, uz predlog kandidata dostavlja:

- dokaz da je registrovana u smislu stava 1 alineja 1 ovog člana;
- kopije osnivačkog ili drugog akta;
- popis članova organizacije koji je ovjeren od strane nadležnog organa u skladu sa propisima zemlje prijema;
- pregled realizovanih projekata i aktivnosti iz stava 1 alineja 3 ovog člana;
- fotokopiju pasoša ili drugog dokumenta na osnovu kojeg se utvrđuje identitet kandidata;
- biografiju kandidata;
- izjavu kandidata da prihvata kandidaturu za člana Savjeta.

Organizacija iseljenika iz člana 19 ovog zakona može da predloži najviše onoliko kandidata za člana Savjeta koliko je propisano članom 17 ovog zakona za državu u kojoj organizacija djeluje.

Uslovi za kandidata

Član 22

Kandidat za člana Savjeta koga predlaže organizacija iseljenika iz člana 19 ovog zakona može biti lice koje:

- je iseljenik u smislu člana 2 ovog zakona;
- nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje ove funkcije.

Pri izboru kandidata vodiće se računa o brojnosti i aktivnosti organizacije iseljenika koje su predložile kandidate, kao i biografiji, ugledu i prihvaćenosti konkretnog kandidata od strane šire iseljeničke zajednice.

Postupak predlaganja predstavnika iseljenika u Savjetu

Član 23

Uprava će, u roku od deset dana od isteka roka iz člana 20 stav 3 ovog zakona, na svojoj internet stranici objaviti listu kandidata koji su predloženi za članove Savjeta, sa nazivima organizacija iseljenika koje su ih predložile, a koje ispunjavaju uslove iz člana 19 i člana 21 ovog zakona.

Ukoliko je broj kandidata za člana Savjeta za određenu državu veći od broja propisanog članom 18 ovog zakona koji se odnosi na tu državu, Uprava će pozvati organizacije iseljenika koje su predložile kandidate iz jedne države da u dogovoru i u roku od sedam dana daju konačan predlog kandidata.

Ukoliko se dogovor ne postigne u predviđenom roku, Uprava će pozvati organizacije iseljenika koje su predložile kandidate iz jedne države da glasaju za predložene kandidate iz te države, pri čemu ne mogu da glasaju za kandidate koje su same predložile.

Smatra se da je za člana Savjeta koji će biti predstavnik iseljenika predložen kandidat, odnosno kandidati koji dobiju najveći broj glasova.

Uprava može predložiti kandidata na upražnjeno mjesto u Savjetu iz člana 18 ovog zakona.

Kandidat iz stava 5 ovog člana ne mora nužno biti iz države za koju je mjesto ostalo upražnjeno.

Komisija

24

Postupak glasanja i utvrđivanja broja glasova sprovodi Komisija koju obrazuje ministar vanjskih poslova (u daljem tekstu: Komisija).

Komisiju čine dva predstavnika Uprave i po jedan predstavnik Ministarstva i nadležnog odbora.

Pridruženi, peti član Komisije, je predstavnik diplomatsko-konzularnog predstavništva koje pokriva jurisdikciono područje zemlje za koju se bira kandidat.

Komisija iz stava 1 ovog člana donosi poslovnik o svom radu kojim se bliže određuje način rada, praćenje postupka predlaganja predstavnika iseljenika u Savjet, kao i način odlučivanja o predlogu kandidata ispred predstavnika iseljenika za člana Savjeta.

Predstavnici organa državne uprave, opština i drugih institucija i udruženja u Savjetu

Član 25

Članove Savjeta iz organa državne uprave, opština i drugih institucija čine:

- po jedan predstavnik Uprave, Ministarstva, organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, obrazovanje, nauku, kulturu, sport i mlade, zdravstvo, socijalnu zaštitu, ekonomiju, turizam, finansije i ljudska i manjinska prava;
- po jedan predstavnik iz najviše deset opština sa najvećim brojem iseljenika;
- dva predstavnika nadležnog odbora;
- po jedan predstavnik Matice crnogorske, savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, Univerziteta Crne Gore, Radio televizije Crne Gore, organa uprave nadležnog za poslove statistike, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Privredne komore Crne Gore i Unije poslodavaca;
- jedan predstavnik nevladinih organizacija koje se bave pitanjima saradnje sa iseljenicima.

Kandidate za članove Savjeta iz organa i institucija iz stava 1 al. 1 i 4 ovog člana, predlažu starješine organa, odnosno odgovorna lica institucija, kandidate iz stava 1 alineja 2 ovog člana predlažu gradonačelnici, odnosno predsjednici opština, a kandidate iz stava 1 alineja 3 ovog člana predlaže nadležni odbor.

Predlog kandidata nevladinih organizacija utvrđuje se u skladu sa propisom Vlade kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

Istaknute ličnosti u Savjetu

Član 26

Istaknute ličnosti su iseljenici i lica iz Crne Gore koja se biraju iz reda afirmisanih stručnjaka u oblastima relevantnim za ostvarivanje i jačanje saradnje sa iseljenicima u smislu ovog zakona.

Maksimalan broj članova iz reda istaknutih ličnosti u Savjetu je petnaeset.

Najviše pet članova Savjeta iz reda istaknutih ličnosti iz Crne Gore predlaže Ministarstvo.

Najviše pet članova Savjeta iz reda istaknutih ličnosti iz iseljeničtva predlaže Uprava.

Najviše pet članova Savjeta iz reda istaknutih ličnosti iz iseljeničtva u oblasti nauke predlaže organ državne uprave nadležan za nauku.

Predlog akta o obrazovanju Savjeta

Član 27

Nakon dobijanja predloga za članove Savjeta utvrđenih u skladu sa čl. 18 do 26 ovog zakona, Ministarstvo dostavlja Vladi predlog akta o obrazovanju Savjeta.

Mandat članova Savjeta

Član 28

Mandat članova Savjeta traje četiri godine.

Isto lice može biti birano za člana Savjeta najviše dva puta.

Prestanak mandata članova Savjeta

Član 29

Mandat članu Savjeta može prestati i prije isteka četvorogodišnjeg roka na lični zahtjev, razrješenjem ili prestankom funkcije na osnovu koje je izabran u Savjet.

Mandat člana Savjeta na lični zahtjev prestaje danom podnošenja zahtjeva Upravi.

Mandat člana Savjeta razrješenjem prestaje na dan kada ga organ koji ga je imenovao razriješi.

Mandat članu Savjeta iz reda predstavnika organa državne uprave, opština i drugih institucija i udruženja, prestaje danom prestanka funkcije na osnovu koje je izabran u Savjet.

U slučaju prestanka mandata člana Savjeta prije isteka vremena na koje je izabran, postupak predlaganja kandidata na upražnjeno mjesto člana Savjeta sprovodi se u skladu sa čl. 19 do 26 ovog zakona.

Razrješenje članova Savjeta

Član 30

Vlada Crne Gore će razriješiti člana Savjeta i imenovati drugog, ukoliko:

- se utvrdi da je prilikom imenovanja dao o sebi netačne podatke ili je propustio da iznese podatke i okolnosti koje su bitne za imenovanje;
- nije opravdao svoje odsustvo sa sjednica Savjeta (uzastopno 2 puta) ili ne obavlja dužnosti člana Savjeta u periodu dužem od godinu dana;
- svojim aktivnostima nanosi šteti radu i ostvarivanju ciljeva Savjeta;
- bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

Član 31

Inicijativu za razrješenje člana Savjeta može podnijeti Uprava, Savjet najmanje 1/3 članova ili organizacija iseljenika koja ga je predložila.

Vlada Crne Gore donosi odluku o razrješenju člana Savjeta, na osnovu predloga Uprave, a nakon sprovedenog postupka u kome su utvrđene sve relevantne okolnosti i u kome je članu Savjeta, protiv koga je pokrenut postupak, omogućeno da se izjasni o svim okolnostima.

Sjednice Savjeta

Član 32

Savjet se sastaje najmanje jednom godišnje u Crnoj Gori.

Na zahtjev najmanje 1/3 članova Savjeta, Ministarstva ili Uprave sa prethodno utvrđenim dnevnim redom, Savjet se može sazvati na vanredno zasijedanje.

Vanredno zasijedanje Savjeta može se održati elektronskim putem.

Konstitutivna sjednica Savjeta

Član 33

Konstitutivnu sjednicu Savjeta saziva Uprava.

Savjet na prvoj sjednici utvrđuje mandate članova Savjeta.

Savjet je konstituisan potvrđivanjem mandata dvije trećine članova Savjeta.

Najstariji član predsjedava Savjetom do izbora predsjednika.

Organi Savjeta

Član 34

Savjet ima predsjednika, četiri potpredsjednika i sekretara.

Predsjednik i potpredsjednici Savjeta biraju se iz reda predstavnika iseljenika, većinom glasova ukupnog broja članova Savjeta.

Sekretara bira Savjet većinom glasova ukupnog broja članova Savjeta, na predlog predsjednika Savjeta.

Radna tijela Savjeta

Član 35

Savjet obrazuje stalna i privremena radna tijela radi razmatranja pojedinih pitanja iz nadležnosti Savjeta.

Sredstva za rad Savjeta

Član 36

Sredstva za rad i organizaciju redovne godišnje sjednice Savjeta obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Administrativni i tehnički poslovi za potrebe Savjeta

Član 37

Administrativne i tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Uprava.

Ostali nosioci saradnje

Član 38

Saradnja sa iseljenicima ostvaruje se i preko:

- organa i institucija iz čl. 6 do 11 ovog zakona;
- organa državne uprave nadležnog za poslove statistike;
- Matice crnogorske;
- savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
- nevladinih organizacija koje se bave pitanjima saradnje sa iseljenicima;
- drugih tijela i institucija koja u svom djelokrugu imaju poslove vezane za odnose sa iseljenicima ili bi njihova djelatnost mogla biti od interesa za iseljenike.

Nagrade

Član 39

Ministarstvo, na predlog Uprave, dodjeljuje nagrade istaknutim iseljenicima i njihovim organizacijama za poseban doprinos koji su dali jačanju veza sa Crnom Gorom, i to:

- nagrada za očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori;
- nagrada za doprinos u oblasti kulture;
- nagrada za doprinos u oblasti diplomatije i promocije Crne Gore;
- nagrada za doprinos unapređenju privrednog partnerstva sa Crnom Gorom;
- nagrada za dobročinstvo;
- nagrada za doprinos u oblasti sporta.

Nagrade iz stava 1 ovog člana, dodjeljuju se svake druge godine.

Bliže kriterijeme i postupak dodjele nagrada iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Dani iseljenika

Član 40

Radi jačanja veza sa iseljenicima, po pravilu jednom godišnje, održava se manifestacija „Dani iseljenika“.

Vrijeme održavanja i program manifestacije iz stava 1 ovog člana određuje Ministarstvo.

IV. EVIDENCIJE

Vođenje evidencija

Član 41

Uprava vodi evidencije o iseljenicima, organizacijama iseljenika, fondacijama i legatima otvorenim za stipendiranje studenata iz Crne Gore, koje su osnovali iseljenici.

Uprava u saradnji sa drugim državnim organima, na lični zahtjev, izdaje iseljeničku knjižicu, kao javnu ispravu koja imaocu služi u svrhe predavljanja i identifikacije kao iseljenika kod državnih organa Crne Gore, za vrijeme boravka u Crnoj Gori i u druge svrhe se ne može koristiti. Pravo na izdavanje iseljeničke knjižice imaju samo lica koja nijesu državljani Crne Gore.

Iseljenička knjižica može se izdati i članovima uže porodice iseljenika koji sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu.

Iseljenička knjižica izdaje se sa rokom važenja od 20 godina.

Imaocu iseljeničke knjižice mogu se drugim propisom utvrditi određene povoljnosti i olakšice u smislu investiranja i drugih ekonomskih aktivnosti, a posebno za one poslove koje su od značaja za državne i nacionalne interese Crne Gore.

Obrazac zahtjeva, izgled i sadržaj iseljeničke knjižice propisuje Ministarstvo.

Evidencije iz stava 1 ovog člana, vode se u elektronskoj formi.

Evidencija o iseljenicima

Član 42

Evidenciju o iseljenicima vodi Uprava, a sadržaj evidencije propisaće Ministarstvo.

Evidencija o organizacijama iseljenika, fondacijama i legatima koje su osnovali iseljenici

Član 43

Evidencija o organizacijama iseljenika, fondacijama i legatima iz člana 41 ovog zakona, pored ostalih, sadrži i sljedeće podatke: naziv organizacije/fondacije/legata, jezik zemlje prijema, oblik organizovanja, oblast djelovanja, ciljeve organizovanja, vrste aktivnosti, sjedište organizacije, lično ime osnivača, lično ime lica koje zastupa organizaciju, članstvo u savezu ili drugom udruženju u Crnoj Gori ili inostranstvu i kontakt podatke.

Izvori i obrada podataka u evidencijama

Član 44

Evidencije iz člana 41 ovog zakona vode se na osnovu prijave za upis u evidenciju i na osnovu podataka drugih državnih organa i organa državne uprave.

Na lične podatke u evidenciji iz člana 42 i 43 ovog zakona, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Lični podaci iz evidencije iz člana 42 ovog zakona, brišu se nakon godinu dana od smrti lica.

V. FINANSIRANJE

Sredstva

Član 45

Sredstva za očuvanje i jačanje saradnje sa iseljenicima obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore, donacija i kroz međunarodne projekte.

Budžetska sredstva za namjenu očuvanja i jačanja saradnje sa iseljenicima obezbjeđuju se najmanje na nivou od 0,06 % godišnjeg budžeta Crne Gore.

Kriterijume za raspodjelu i upravljanje sredstvima iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

VI. PODRŠKA JAČANJU SARADNJE SA ISELJENICIMA

Sufinansiranje projekata

Član 46

Jačanje saradnje sa iseljenicima podstiče se sufinansiranjem programa i projekata organizacija iseljenika sredstvima iz budžeta Crne Gore.

Ministarstvo propisuje uslove za organizacije iseljenika koje imaju pravo učešća na konkursu, obrazac prijave, sadržinu ugovora o sufinansiranju, namjenskom korišćenju odobrenih sredstava, izvještaju o realizaciji projekata i nadzoru nad izvršenjem ugovora.

Sufinansiranje programa i projekata organizacija iseljenika iz Crne Gore vrši se na osnovu javnog konkursa (u daljem tekstu: konkurs).

Kriterijumi za vrednovanje programa i projekata

Član 47

Vrednovanje programa i projekata organizacija iseljenika za sufinansiranje vrši se prema sledećim kriterijumima:

- kvalitet projekta i značaj za očuvanje državnog i kulturnog identiteta Crne Gore i multikulturalnih vrijednosti;

- doprinos ostvarivanju kulturne, prosvjetne, naučne, humanitarne, sportske, privredne i druge saradnje sa Crnom Gorom, kao i afirmaciji i promociji Crne Gore;
- referentnost, stručnost i tehnički kapaciteti podnosioca projekta, realizatora i učesnika u programu;
- uticaj programa i projekta na jačanje povezanosti iseljenika sa Crnom Gorom;
- uticaj programa i projekta na jačanje povezanosti iseljeničke organizacije i ostalih građana u zemlji prijema;
- broj korisnika programa ili projekta iz iseljeničke zajednice, kao i drugih građana zemlje prijema;
- sprovodljivost programa i projekta, odnosno realnost budžeta i obezbjeđenost uslova za njegovu realizaciju;
- održivost programa i projekta.

Obim sufinansiranja

Član 48

Odobreni programi i projekti sufinansiraju se u iznosu do 50%.
 Programi i projekti od državnog značaja, naročito oni koji mogu imati uticaj na razvoj manje razvijenih područja u Crnoj Gori, sufinansiraju se u iznosu do 70%.
 Visina odobrenih sredstava po programu ili projektu zavisi od raspoloživih sredstava i broja odobrenih projekata po konkursu.

Javni konkurs

Član 49

Konkurs za sufinansiranje programa i projekata iseljeničkih organizacija raspisuje Uprava i objavljuje na svojoj internet stranici.
 Pravo učešća na konkursu ima organizacija iseljenika koja je registrovana najmanje 2 godine prije dana objavljivanja konkursa.
 Konkurs se raspisuje u prvom kvartalu tekuće godine.
 Rok za podnošenje prijave na konkurs je 30 dana od dana objavljivanja konkursa.

Komisija za vrednovanje programa i projekata

Član 50

Vrednovanje programa i projekata za sufinansiranje sprovodi Komisija za raspodjelu sredstava (u daljem tekstu: Komisija), koju obrazuje Uprava.
 Aktom o obrazovanju Komisije utvrđuje se sastav, zadaci, način rada, trajanje mandata i naknada članovima Komisije za rad.
 Komisija je dužna da u roku od 30 dana od zaključenja konkursa razmotri sve prispjele prijave.
 Na predlog Komisije direktor Uprave donosi odluku o dodjeli sredstava za sufinansiranje.
 Protiv odluke iz stava 4 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Posebne vrste pomoći

Član 51

Izuzetno, organizaciji iseljenika mogu se opredijeliti sredstva neophodna za njen redovan rad i/ili realizaciju određenog programa ili projekta i bez raspisivanja javnog konkursa.

Dodjela sredstava iz stava 1 ovog člana vrši se aktom ministra, na obrazloženi prijedlog Uprave za dijasporu.

Organizacija iseljenika kojoj su dodijeljena sredstva iz stava 1 ovog člana, podnosi Upravi izvještaj o korišćenju tih sredstava, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu za koju su sredstva dodijeljena.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 52

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena pojedinih odredbi

Član 53

Javni konkurs iz člana 48 ovog zakona će biti raspisan u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 54

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.